

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Civilno društvo i socijalni rad

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

CDSR

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Prisutnost na minimalno 70 % nastave iz ovog predmeta.

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar:

1

8

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Socijalni rad

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Nijaz Karić, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

nijaz.karic@untz.ba

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Cilj je da studenti usvoje relevantna znanja o nevladinim organizacijama kao resursu socijalnog rada u razvoju demokratskog civilnog društva,
- da studenti usvoje teorijska znanja o organizaciji, vrijednostima i značaju civilnog društva u ostvarivanju ljudskih prava i sloboda, socijalne pravde, jednakosti i solidarnosti,
- sticanje saznanja studenata o savremenom razumjevanju socijalnog rada i kao profesije zaštite i unapređenja ljudskih prava, posebno u sektoru civilnog društva,
- da studenti steknu znanja o ulozi i rezultatima nevladinih organizacija i drugih organizacija civilnog društva u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada u zajednici,
- sticanje znanja i vještina za razvoj volonterskog socijalnog rada i socijalnu participaciju i mobilizaciju građana u realizaciji socijalno-humanitarnih i drugih aktivnosti u sferi civilnog društva.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, biće osposobljeni da:

- analiziraju, identifikuju i procjene značaj, rezultate i vrijednosti socijalno-humanitarnih aktivnosti nevladinih organizacija u realizaciji ciljeva socijalnog rada u zajednici,
- razlikuju, izdvoje i kategorišu nevladine organizacije i ispituju i procjene njene socijalno-humanitarne i druge aktivnosti,
- prepoznaju i uporede rad nevladinih organizacija, profesionalni i dobrovoljni socijalni rad u nevladinim organizacijama i analiziraju i razlikuju učešće građana i organizacije civilnog društva u realizaciji dobrovoljnih socio-humanitarnih aktivnosti,
- da analiziraju, ispituju i procjene realizaciju ciljeva metode socijalnog rada u lokalnoj zajednici, posebno socijalnog rada u nevladinim organizacijama, socijalnog rada sa marginalnim grupama i mrežnog socijalnog rada, u oblasti zaštite i unapređenja ljudskih prava, prevencije, resocijalizacije i socijalne reintegracije.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Sadržaj obuhvata sledeće tematske cjeline i nastavne jedinice:

- Socijalni rad, civilno društvo, ljudska prava i dobrovoljne socijalne aktivnosti,
- civilno društvo u povjesti socijalne misli, struktura i funkcije civilnog društva, socijalno-etičke osnove dobrovoljnog socijalnog rada, ljudska prava i forme organizovanja dobrovoljnih socijalno-humanitarnih i drugih aktivnosti,
- nevladine organizacije i druge organizacije civilnog društva kao resurs socijalnog rada, nevladine organizacije i grupe za samopomoć i podršku, profitne i neprofitne organizacije,
- partnerstvo vladinog i nevladinog sektora-partnerstvo u socijalnom radu i socijalnoj akciji, uloga NVO u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada u zajednici,
- uloga NVO u ostvarivanju ljudskih prava i sloboda, razvoju mrežnog socijalnog rada i socijalnog uključivanja,
- ciljevi i mogućnosti socijalnog rada u nevladinim organizacijama: sadržaji, metode i polja primjene dobrovoljnog - volonterskog socijalnog rada u radu nevladinih organizacija, preventivni socijalni rad u nevladinim organizacijama, socijalni rad s marginalnim grupama i licima sa posebnim potrebama, uloga nevladinih organizacija u procesu resocijalizacije i socijalne reintegracije (iskustva i rezultati).

18. Metode učenja:

Najznačnije metode učenja na predmetu su:

- Interaktivna predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata;
- Auditivne vježbe;
- Mini testovi;
- Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnosti na predavanjima i vježbama, seminarski rad i mini testovi. Iz predispitnih obaveza student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Student je obavezan redovno prisustvovati na predavanjima (P) i vježbama (V). U toku semestra student može maksimalno izostati tri puta sa predavanja i tri puta sa vježbi. U slučaju da student zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga nije mogao pohađati određeni broj sati nastave, obavezan je da u dogovoru sa predmetnim nastavnikom i asistentom nadoknadi iste i da u određenom terminu izvrši izostale obaveze kroz samostalni rad, uz konsultacije s predmetnim nastavnikom ili asistentom.

Za kontinuiranu prisutnost i aktivnost na nastavi (predavanja i vježbe) tokom cijelog semestra student može ostvariti maksimalno 16 bodova. Na ovaj način studenti će biti stimulirani da redovno prisustvuju nastavi i da budu aktivni na nastavi tokom cijelog semestra. Veći broj neopravdanih izostanaka od 6 sa P ili V se neće tolerisati i u tom slučaju student neće moći dobiti potpis odgovornog nastavnika neophodan za ovjeru semestra. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

U toku semestra studenti će dobiti da rješavaju dva mini-testa. Testovi će obuhvatati obrađene nastavne jedinice. Cilj ovih testova jeste da se studenti kroz provjeru znanja tokom cijelog semestra pripremaju za završni ispit. O terminima testova studenti će biti obaviješteni najmanje 15 dana ranije. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na testovima iznosi 24 boda. Time se otvara mogućnost da student može iz predispitnih obaveza maksimalno osvojiti 50 bodova. Nakon izvršenih predispitnih obaveza i završetka nastave u prvom semestru slijedi završni ispit koji se sastoji iz pismene provjera znanja studenata. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom pismenom ispitu iznosi 50 bodova. Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno.

Termin održavanja završnog pismenog ispita će biti saopšten studentima najmanje petnaest (15) dana prije samog održavanja ispita. Pozajmljivanje bilo kakvih stvari između studenata za vrijeme ispita nije dozvoljeno. Studenti koji budu prepisivali od drugih ili diskutovali za vrijeme provjera znanja bit će odstranjeni sa završnog ispita i njihov rad se neće bodovati.

20. Težinski faktor provjere:

a) prisutnost i aktivnost na nastavi:	
- prisutnost i aktivnost na predavanjima (5+3)	8
- prisutnost i aktivnost na vježbama (5+3)	8
b) mini testovi (2 x12)	24
c) seminarski rad	10
d) završni-pismeni ispit:	50

Ukupno mogućih : 100

Dodjeljivanje ocjena na osnovu postignutih rezultata-osvojenih bodova, iz predispitnih i ispitnih obaveza:

broj bodova i konačna ocjena:

0 -53 pet (5), 54-63 šest (6), 64-73 sedam (7), 74-83 osam (8), 84-93 devet (9), 94-100 deset (10).

21. Osnovna literatura:

1. Ovsenik, M., Ambrož, M. (2002): Nefitni sektor na području socijalnih usluga, Dom štampe, Zenica.
2. Sejfića, I. (2009): Nevladin sektor u Bosni i Hercegovini- tranzicijski izazovi, Bosanska riječ, Tuzla.
3. Karić, N. (2011): Značaj razvoja civilnog društva u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada u zajednici, Zbornik radova, Marija De Mattias, Zagreb.

DOPUNSKA LITERATURA:

1. Bulinger, N., Novak, J. (2004): Mrežni socijalni rad, Filozofski fakultet, Banja Luka.
2. Bežovan, G. (2004): Civilno društvo. Zagreb: Globus
3. Ibrahimagić, M. (2009): Analiza NVO sektora iz perspektive socijalnog uključivanja, Sarajevo: IBHI.
4. Jevđić, J. (2007): Volontiranje ljude čini sretnim. Banja Luka: OKC.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

[www.civilnodrustvo.ba/..](http://www.civilnodrustvo.ba/)

www.secons.net/

www.dw.de/...dobrovoljnog-socijalnog.../a

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

16.03.2015